

Opening van 25e aardgasvulstation

Bas Hollemans:
"Aardgas is geen
alternatief voor de
lange termijn"

Ballast Nedam IPM zet pijlen op biomethaan

Ballast Nedam IPM heeft onlangs, in samenwerking met CNG Net, een aardgasvulstation geplaatst bij Argos Rotterdam Airport. "Wij zien aardgas als een tussenstap naar nog milieuvriendelijkere brandstoffen zoals groengas, biomethaan en waterstof," aldus Bas Hollemans van Ballast Nedam IPM. Waar dient de ondernemer eigenlijk rekening mee te houden bij het implementeren van een aardgasvulpunt op het tankstation?

Het feit dat er met aardgas gebruik kan worden gemaakt van het ondergrondse leidingnetwerk maakt aardgas erg veilig volgens accountmanager Bas Hollemans. Dit geldt met name voor onbemande tankstations. Hollemans: "Je hoeft aardgas immers niet over de weg aan te voeren. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld LPG waar er een overheveling plaats dient te vinden van de tankauto naar de tanks. Er mogen dan binnen grote afstanden vanaf vulpunt en tanks geen kritische objecten staan zoals bijvoorbeeld huizen of kantoren.

De contouren voor aardgas zijn klein: slechts 10 meter. Aardgas is ook lichter dan lucht; als je een lekkage hebt dan stijgt het op. Bij LPG is dit niet het geval. Het verdunt niet en blijft aanwezig. Een pluk aardgas verdunt juist wel en is daardoor te arm om aan te kunnen steken: de verhouding tussen lucht en brandstof maakt dit onmogelijk. Het is daarmee een veilige brandstof."

Transitie biomethaan

"Aardgas is echter geen alternatief voor de lange termijn," vertelt Hollemans.

"De komende jaren zal Ballast Nedam met CNG Net, een volle dochteronderneming, de transitie maken naar groengas (groen aardgas) en biomethaan (zeer hoog calorisch groen aardgas). Maar dat wil niet zeggen dat je als ondernemer niet moet investeren in aardgas. Juist wel. Op de huidige aardgasvulstations kan er zonder aanpassingen ook groengas en biomethaan worden getankt. Deze ontstaan door de opwerking van biogas, dat wordt geproduceerd door vergisting van groenafval of mest. Biomethaan bestaat voor meer dan 98% uit

Argos start vroegtijdig met alternatief

Argos startte al in 2005 met nieuwe ontwikkelingen op het gebied van alternatieve brandstoffen. Toch is de locatie op Rotterdam Airport de eerste aardgaslocatie van de Nederlandse oliemaatschappij. Piet van den Ouden, Business Development Manager van Argos Groep B.V.: "Nu pas lijkt het kip- en eiprobleem doorbro-

ken te zijn. Dankzij een projectteam van het Havengebied Rotterdam, met daarin alle partijen vertegenwoordigd die belang hebben bij het promoten van aardgas, zijn we overtuigd geraakt van het succes van deze groene brandstof. Je hebt alleen meerdere partijen nodig om die stap te durven en kunnen zetten." Argos koos voor de locatie op Rotterdam Airport omdat de conglomeraat Rotterdam veel last heeft van CO₂-uitstoot en er veel potentiële klanten zitten. "Ballast Nedam was de ideale partij om dit project mee op te starten. Dit bedrijf kent de markt als geen ander, heeft goede contacten met lokale overheden en heeft ruime ervaring met het bouwen van tankstations. Het afbreukrisico was dus het kleinst met een partij zoals Ballast Nedam." Argos is van plan om andere tankstationlocaties ook van aardgasvulpunten

te voorzien, zoals Zwaag en Dordrecht. "We willen echter eerst kijken hoe het tankstation op Rotterdam Airport het gaat doen alvorens we aardgas elders gaan uitrollen."

Diversificatie

Volgens Van den Ouden breng je met aardgas diversificatie op het station: "Het genereert een extra inkomstenbron. Aardgas zorgt voor nieuwe klanten uit de regio en (voor bemande tankstations) een verhoogde shopomzet. Ook de eventueel aanwezige carwash krijgt een impuls. Bovendien krijg je zeer waarschijnlijk ook de andere voertuigen van het wagenpark van je klant naar je pomp toegetrokken. Het aantal bewegingen wordt op het tankstation aanzienlijk verhoogd. Je bereikt als het ware een spin-off effect."

methaan, de energiecomponent in het gas. Dit in tegenstelling tot aardgas en groengas dat uit ongeveer 84% methaan bestaat. Een groot voordeel: biomethaan is hernieuwbaar en dus duurzaam. Als we biomethaan tanken rijden we CO₂ neutraal. Het wordt niet voor niets gezien als de meest duurzame brandstof voor de komende jaren."

Waterstof

Waterstof wordt gezien als dé brandstof van de toekomst. Door de hoge kosten om waterstof te verkrijgen en om tot een goede infrastructuur te komen zal het nog wel zo'n twintig jaar duren voordat er waterstofauto's rondrijden. Hollemans: "De productiekosten van waterstof zullen pas op een commercieel (laag) niveau komen zodra stroom tegen een lage prijs beschikbaar is uit grootschalige windenergie- en zonnecelprojecten. De productie van waterstof zal dan plaatsvinden door electrolyse van water. Een tankstationondernemer kan dus nu investeren in een groene brandstof om in een later stadium biomethaan en uiteindelijk, met enige aanpassing, waterstof aan te kunnen bieden."

Afwegingspunten

De ondernemer dient wel rekening te houden met een aantal punten. Is de benodigde infrastructuur aanwezig of aan te leggen? Een aardgasleiding ligt onder de grond en moet uit een pijplijn komen. Die zijn echter niet altijd toereikend. Een tweede punt is de locatie zelf. Is deze groot genoeg? Er is namelijk een ruimte nodig van 6x3 meter voor de buffereenheid en compressorunit. Ook dient de ondernemer zichzelf af te vragen welke potentiële klanten hij naar het aardgas-tankstation wil toetrekken. Zijn er taxi-bedrijven, overheden, koeriers-service-diensten of woningbouwverenigingen in de buurt? Dit soort klanten zullen er in eerste instantie voor kiezen om op aardgas te rijden. Als laatste heb je als ondernemer te maken met de lokale politiek die haar medewerking moet verlenen om jouw doelstelling te laten halen. Dit laatste punt ziet Hollemans niet als een blokkade: "Vooral grote gemeenten krijgen steeds vaker opgelegd om iets aan het klimaat te doen en zijn zeker bereid om de ondernemer te stimuleren in het promoten van aardgas."

Aanpassingen

Implementatie kan geschieden middels beperkte aanpassingen. Er wordt door Ballast Nedam een unit geplaatst met daarin een compressor die aardgas pompt vanuit het leidingnetwerk. In deze unit zitten bufferflessen (tot 250 bar druk) waaruit auto's worden gevuld tot een uiteindelijke druk van 200 bar. "De flessen worden gevuld om te voorkomen dat de omgeving bij pieken last van de gasonttrekking kan hebben," licht Hollemans toe. "Er wordt ongeveer 2200 liter inhoud droog gas gevuld wat neerkomt op 400 kilogram. Fluctuaties worden opgevangen door de buffer en de afleverzuilen zijn voorzien van een registratiesysteem. De capaciteit van het aardgasvulstation wordt overigens afgestemd op het tankpatroon van de locatie."

Koppeling kassasysteem

Het PLC-systeem zorgt ervoor dat het klepje wordt geopend om de afleverzuil vrij te geven zodat er getankt kan worden. De vulsnelheid is gelijk aan benzine en diesel. Er is sprake van een gestandaardiseerde vulkoppeling dat over de hele wereld gelijk is. Het is een volledig gesloten vulsysteem

waardoor je niet te maken krijgt met geknoei met brandstof. Het aardgasvulstation wordt gekoppeld aan het kassasysteem van het tankstation, behalve wanneer er sprake is van een onbemand tankstation waar een betaalautomaat aanwezig is.

Full service

“Aardgas vereist een andere benadering en expertise dan de traditionele brandstoffen en is voor veel tankstationhouders een nieuw fenomeen,” aldus Hollemans. “Onze kracht ligt in het leveren van een turn-key oplossing: wij nemen alle zorgen uit handen van de ondernemer. We verzorgen met CNG Net het vergunningstraject, dekken de financiële risico’s (aanloopverliezen) voor de ondernemer af en nemen de exploitatie met betrekking tot het beheer, onderhoud en certificering, inkoop energie en marketing op ons. Er wordt daarnaast een 24-uurs service geboden, via beheer en service-organisatie van Ballast Nedam IPM.”

Variabele vergoeding

De ondernemer hoeft zelf niet te investeren, hetgeen overigens wel mogelijk is. Ballast Nedam IPM kan ook de ondernemer een complete installatie leveren. Een aardgasvulstation vereist een flinke investering en is met name voor de kleinere ondernemers niet op te brengen. Ballast Nedam exploiteert met CNG Net daarom op het station. Hollemans: “Aardgas moet je zien als een investering in de toekomst. Het uitrollen en de marktwerking om het station rendabel te maken nemen we op ons.” Ballast Nedam heeft daarvoor accountmanagers in dienst die de klantenkring voor de

tankstationondernemer proberen te vergroten. Ook eventuele aanloopverliezen neemt het bedrijf op zich. “Het is nog geen echte markt en daarom investeren we voor de ondernemer.” In dat geval hanteert CNG Net een variabele vergoeding waarbij de ondernemer een bepaalde marge van de omzet krijgt. De opbrengsten zijn afhankelijk van de financiële bijdrage die de ondernemer levert.

Capaciteit

De afzetcapaciteit van het aardgasvulpunt is gebaseerd op toekomstige verwachtingen. De afzet zal in het begin beperkt zijn, echter daar wordt de afzetcapaciteit niet op aangepast. Ook is het vulpunt direct gereed voor zogenoemde heavy-users. Voordeel is dat in een later stadium het vulpunt niet hoeft te worden aangepast. “Er hoeft maar een vuilniswagen te komen tanken en een kleine buffer is al leeg. De locatie wordt daarom eerst in kaart gebracht middels vooronderzoek. Vervolgens wordt er een keuze gemaakt voor de compressor en behuizing en dan wordt de installatie uitgelegd.” De looptijd is afhankelijk van de vergunningsprocedure en van de infrastructuur, maar een ondernemer moet rekening houden met een periode van ongeveer zes maanden voordat alles geïnstalleerd is.

Nederland telt nu 31 aardgaslocaties waarvan 25 openbaar en geëxploiteerd door Ballast Nedam. Ook met andere oliemaatschappijen waaronder Tamoil is inmiddels een contract gesloten voor de bouw van aardgasvulstations. De doelstelling van Ballast Nedam: het uitrollen van 250 aardgasvulstations binnen drie jaar.